

Zemřela doc. RNDr. Jarmila Jelínková, CSc.

Ve věku 90 let v pondělí 3. června 2019 nás navždy opustila paní docentka RNDr. Jarmila Jelínková, CSc.

Paní docentka se narodila 13. 12. 1928 v Praze, v rodině úředníka. Po maturitě jí nebylo umožněno jít studovat na vysokou školu, tak začala pracovat jako laborantka v tehdejší Ústavu epidemiologie a mikrobiologie v laboratoři pro streptokoky. Po několikaletém působení v laboratoři mohla v roce 1954 jít konečně studovat při zaměstnání mikrobiologii na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy. V lednu roku 1959 se jí narodila dcera Martina a v téže roce Jarmila studium dokončila. Po promoci v roce 1959 pracovala dále v laboratoři pro streptokoky, která byla později jmenována Národní referenční laboratoří a WHO spolupracujícím centrem pro streptokoky. Věnovala se laboratorní diagnostice streptokokových nákaz a taxonomii streptokoků a enterokoků. Kandidátskou práci obhájila na Československé akademii věd v roce 1966. Publikovala více než 150 odborných článků. Byla členem redakčních rad odborných periodik v naší republice i v zahraničí.

Velice významná byla její pedagogická činnost. V roce 1961 začala působit na katedře lékařské mikrobiologie IPVZ, nejdříve jako tajemník pod vedením prof. K. Rašky, později doc. L. Syrůčka. Od roku 1987 byla vedoucím této katedry a tuto funkci zastávala s krátkým přerušením až do roku 2005. Habilitovala na 2. LF UK v roce 1990. Za dlouhá léta postgraduálního vzdělávání vychovala několik generací mikrobiologů.

Ocenění zaslouží její práce v odborných společnostech. Intenzivně se angažovala především ve Společnosti pro

epidemiologii a mikrobiologii (SEM) ČLS JEP. V letech 1998–2007 zastávala funkci předsedkyně výboru a poté byla čestným členem výboru. Přes problémy s chůzí se pravidelně zúčastňovala schůzí výboru. V devadesátých letech působila i v předsednictvu Československé Společnosti mikrobiologické (ČSSM) při Akademii věd a zastávala funkci vědeckého tajemníka i šéfredaktorky Bulletinu ČSSM.

Za zásluhy v odborných, pedagogických i reprezentančních aktivitách získala mj. Zlatou pamětní medaili ČLS JEP (2013), Čestnou medaili J. E. Purkyně (2005) navrženou výborem SEM, medaili Františka Patočky od ČSSM (2004), medaili Stanislava Prowázka od Slovenské Společnosti klinické mikrobiologie (2006) a diplom Čestného členství Společnosti mikrobiologických laborantů (2017).

Aktivně působila i v mezinárodních odborných Společnostech a organizacích. V letech 2000–2004 byla členkou Executive Committee of European Society for Clinical Microbiology and Infectious Diseases. V té době se velice úspěšně zhostila role prezidentky 14. Evropského kongresu klinické mikrobiologie a infekčního lékařství ECCMID, který se v roce 2004 konal v Praze.

Za dobu svého působení v bakteriologii získala celosvětově uznávanou pozici odborníka v problematice streptokoků a zasloužila se o rozvoj oboru mikrobiologie a jeho reprezentaci. Na mezinárodním XIX. Lancefield International Symposium on Streptococci a Streptococcal Diseases (LISSSD) 2004 v Buenos Aires byla odměněna „Appreciation Awards“ symposia.

Doc. Jelínková byla vzácnou ženou s neuvěřitelnou vnitřní silou. Přes opravdu těžký život neztrácela pozitivní energii. V roce 2005 se několik měsíců dennodenně starala o svou hospitalizovanou dceru. Když Martina po těžké nemoci zemřela, převzala doc. Jelínková výchovu svých tří dospívajících vnoučat. Do posledních svých dnů, přes velké zdravotní obtíže, se pravidelně zúčastňovala různých odborných akcí, včetně mimopražských. Obvykle se smysluplně zapojovala do diskusí a zajímala se o novinky v jejích oblíbených oborech – mikrobiologii a epidemiologii. Měla ráda přírodu, kulturu a společenský život. Ráda se přátelila s mladými lidmi. Na zmíněném sympoziu v Buenos Aires se spolu s mladými bakterioložkami z Argentiny stala zakladatelkou skupiny „streptogirls“.

My, kteří jsme měli to štěstí se s ní stýkat a spolupracovat, budeme na ni s láskou a úctou vzpomínat.

Děkujeme vnoučatům Jitce, Heleně a Pavlovi za poskytnutí všech podkladů k sepsání této vzpomínky na úžasnou osobnost, která ovlivnila mnoho odborných, ale i osobních životů.

Za všechny spolupracovníky, kolegy a přátele

Petr Petráš

Po dohodě šéfredaktorů byl příspěvek otištěn i v časopise Zprávy Centra epidemiologie a mikrobiologie.